

Fővárosi Ítéltábla a Litresits Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Litresits András ügyvéd) által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek a Balsai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve(I.rendű alperes címe) I. rendű és **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. rendű alperesek ellen sajtó-helyreigazítás iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2018. január 4. napján kelt 65.P.24.476/2017/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 8. sorszám alatt és az alperes részéről 9. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és az I. rendű alperest arra kötelezi, hogy az elsőfokú bíróság által megjelölt helyen és módon, 5 napon belül az alábbi helyreigazító közleményt tegye közzé:

„Helyreigazítás

A ... napján megjelent „...” című írásunkban valótlanul állítottuk, hogy felperes neve felperes ellopta a diákmunkások bérét."

Ezt meghaladóan a keresetet elutasítja.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 30.000 (Harmincezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, továbbá Magyar Államnak külön felhívásra 56.000 (Ötvenhatezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Kötelezi a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 28.000 (Huszonnyolcezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az I. rendű alperes által szerkesztett, a II. rendű alperes által kiadott ... internetes oldalon ... napján „...” címmel cikk jelent meg.

Keresetében a felperes az I. rendű alperest sajtó-helyreigazításra kérte kötelezni annak okán, hogy a cikk címében valótlanul került sor annak állítására, hogy zugügyvéd lenne, továbbá, hogy az úgynevezett ... ellopták a diákmunkások bérét. Valótlan híresztelés, hogy az ellopott pénzekből az ... és a ... kampányát akarta finanszírozni.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Védekezésük szerint a zugügyvéd kifejezés olyan vélemény, melyet a felperes köteles eltűrni. A diákmunkások bérének ellopásával, illetve a ...-... kampány tiltott finanszírozásával kapcsolatosan arra hivatkoztak, hogy az a ... országgyűlési képviselő által tartott sajtótájékoztatón hangzott el. Miután ez a cikkből kiderül, így a közlés valóságtartalmát nem kötelesek bizonyítani.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az I. rendű alperest, hogy az általa üzemeltetett ... portálon ... napján „...” címmel megjelent írás megjelenési helyén, a cím alatt és a lead felett, az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 8 napon belül közölje az alábbi közleményt; a cikk elérhetőségével azonos ideig, minimum 30 napig: „Helyreigazítás: A ...-án megjelent „...” című írásunkban valótlanul állítottuk, hogy a felperes (felperes neve) zugügyvéd, továbbá hogy ellopta a diákmunkások bérét.” Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 24.000 forint eljárási illetéket és 15 napon belül a felperesnek 30.000 forint perköltséget áfa-val növelten. A további le nem rótt 12.000 forint eljárási illetéket a felperes köteles megfizetni a Magyar Államnak, külön felhívásra.

A felperes kereseti kérelmét a Pp. 342. § (1) bekezdésének, a 343. § (3) bekezdésének, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (Smtv.) 12. § (1) bekezdésének szabályai alapján bírálta el, figyelemmel a PK 12. és 14. számú állásfoglalás rendelkezéseire. A bizonyítás körében a Pp. 164. § (1) bekezdésének és a 206. § (1) bekezdésének szabályait tartotta szem előtt.

Megállapította, hogy a „zugügyvéd” szóhasználat, illetve a diákmunkásoktól ellopott bérek vonatkozásában sérelmezett közlés nem ... sajtótájékoztatóján hangzottak el, ezért ezen közlések tekintetében a valóságtartalom bizonyítása az alpereseket terhelte.

Úgy ítélte meg, hogy a zugügyvéd kifejezés az ügyvédi tevékenység negatív értéktartalommal bíró minősítése, melynek azonban jogi kritériumai vannak, a szó nem egyszerűen a rossz ügyvéd szinonimája. A praktizáló ügyvéd zugügyvédekkel gyanúsítása törvénytelen tevékenységre utal. A cikkből nem derült ki, hogy a felperes milyen jellegű tevékenységét minősítette ekként, az alperesi védekezéséből sem tudni, hogy mi indokolta azt, hogy a tevékenységét a nyilvánosság felé ekként minősítse, ezért a kifejezés megalapozatlan, indokolatlan használata és a szóhasználat jogsértő jellege okán elrendelte a helyreigazítást.

Alperesi bizonyítás hiányában valótlanak találta a diákoktól ellopott pénzekre vonatkozó közlést is. Kifejtette, hogy a címben megfogalmazott állítás nem az alperes által hivatkozott országgyűlési határozati javaslat tartalmának a nyilvánosság felé közvetítése, az nem felel meg a tárgyilagos, valósághű tájékoztatásnak. A felperessel szemben indult büntetőeljárás állása szerint sem jelenleg, sem a cikk megírásakor nem rögzíthető az, hogy a diákok pénzének kifizetése milyen okból maradt el, az a felperesnek vagy más gyanúsítottak tudható-e be, nem lehet tudni, hogy a pénzek eltűnésére, ellopására sor került-e. Ezért az állítás nem fedi a valóságot, az nem a 2017. november 14-én meghozott 27/2017. országgyűlési határozat szövegezését közvetíti az olvasók felé. A határozat kárrendezésről, károsultak részére ki nem fizetett jövedelmekről tesz említést, a pénzek ellopásának vádját még a sajtótájékoztatóval érintett határozat sem fogalmazza meg, bár tartalmilag utal erre. Ez azonban az alperesi közlést nem teszi jogszerűvé, mert az a határozat tartalmán túlterjeszkedve tényként rögzíti, hogy a felperes a diákmunkásoktól ellopta a béreket. A cikk címe a

felperest egyedüli elkövetőként nevezi meg. Bevezetőjében az írás erre ráerősít, amikor a ... sajtótájékoztatóján elhangzottakra hivatkozva a „...”-ben megkárosított diákokra utal és a felperes cégét, az ...-t, valamint a ...-t nevezi meg károkozóként.

Az ellopott pénzekből az ... és a ... kampányának finanszírozására vonatkozó közlés körében sérelmezettek tekintetében rögzítette, hogy az a ... sajtótájékoztatóján elhangzott kijelentésként került közlésre, ezért az Alkotmánybíróság 2017. évben hozott iránymutató döntése alapján helyreigazításra nincs lehetőség. ... kijelentését az alperes idézőjelben közölte, a felperes nem igazolta, hogy ilyen kijelentés a képviselőtől nem hangzott el. A cikk tartalmi elemzésével nem látta megállapíthatónak azt, hogy a nyilatkozat hasonlóképpen foglalt volna állást a diákmunkásoktól ellopott pénzek ügyében. Az írás középső része az országgyűlési módosító határozati javaslatot ismerteti, a képviselő arra tesz javaslatot, hogy a kárrendezésre a felperes cége és a felpereshez köthető pártok legyenek kötelesek. Ezzel összefüggésben idézte a politikustól a felperesnek, illetve cégének a ...-... lehetséges pártfinanszírozásra irányuló tevékenységét. Arra mutatott rá, hogy a nyilatkozó ... kijelentésének valóságtartalmát a felperes az alperesi sajtószervvel szemben ebben a perben nem bizonyíthatja. Esetleges valós nyilatkozat hiányában a felperes igényét a politikussal szemben érvényesítheti. A nyilatkozatot szöveghűen nyilvánosság elé táró sajtószerv helyreigazításra nem kötelezhető a politikus nyilatkozata okán.

A perköltség vonatkozásában a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a pernyertesség, pervesztesség arányára. Az ügyvédi munkadíjat mérlegeléssel állapította meg a képviselő által végzett munka és a részleges pernyertesség figyelembe vétele mellett, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletre utalással.

Fellebbezésében a felperes az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását és a keresetének teljes egészében helyt adó döntés meghozatalát indítványozta.

Jogorvoslati kérelmében ismertette az Smtv. 12. § (1) bekezdésének, az Alaptörvény 28. cikkének, a 34/2017. (XII. 11.) AB határozat rendelkező részében, a 2., 18., 47. és 50. pontjában írtakat, valamint a PK 14. számú állásfoglalás rendelkezéseit.

Kifejtette, hogy a per tárgyát nem a 34/2017. (XII. 11.) AB határozat rendelkező részében hivatkozott közéleti szereplők sajtótájékoztatóján élőben elhangzott közlés, hanem az alperes internetes cikkében megjelent kijelentések képezik. Az AB határozat annak okán sem alkalmazható a jogvitában, hogy az alperesek a jóhírnevet sértő tényállítások cáfolatának nem biztosítottak helyet és nem kínálták fel a válaszadás lehetőségét sem.

Hangsúlyozta, hogy a személyével szemben ... megyében folyamatban lévő büntetőeljárás nem a ... önkormányzati képviselői és nem is ügyvédi minőségéhez, hanem a ... vezető tisztségviselői funkciójához kapcsolódik. Kizárólag ... minősül közszereplőnek, országosan nem közszereplő. A folyamatban lévő nyomozásnak, illetve büntetőeljárásnak nincs köze a ... helyi önkormányzati képviselői és ügyvédi minőségéhez. A cikk sérelmezett részei nem ügyvédi tevékenységéhez kötődően, hanem a ...-vel kapcsolatosan születtek, ahol vezető tisztségviselői tevékenységét, mint a társaság igazgatósági elnöke nem közszereplőként végzi. E körben hivatkozott az 1/2015. (I. 16.) AB határozat 39. és 40. pontjában írtakra. Megítélése szerint a sajtóközlemény egészében történő vizsgálatának eredményeként - mind az Smtv. 12. § (1) bekezdése, mind a PK 14. számú állásfoglalás I. pontja alapján - klasszikus híresztelés okán fennáll az alperesek bizonyítási és helyreigazítási kötelezettsége. Hivatkozott továbbá arra, hogy az ártatlanság védelme személyét is megilleti. Lopás, vagy bármilyen egyéb bűncselekmény elkövetése miatt büntetőjogi felelősségét nem állapították meg, még vádemelés sem történt az ellene 2015. óta tartó büntetőeljárásban.

Fellebbezésükben az alperesek az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének az elutasítását kérték. Fenntartották azon perbeli álláspontjukat, mely szerint a zugügyvéd kifejezés nem tekinthető tényállításnak, az értékítéletet kifejező közlés. A kifejezés kétségtelenül pejoratív, az kis, piszkos ügyekkel foglalkozó, tehetségtelen ügyvédre utal. Az ügyvédi tevékenységet folytató felperes munkájának rosszalló értékelése nem ad alapot helyreigazításra. Hivatkoztak a német alkotmánybíróság egyedi döntésére, mely szerint a zugügyvéd kifejezés a véleménynyilvánítás szabadságának oltalmát élvezi. Bár az ügyvéd személyére nézve a kifejezés sértő, azonban az nem minősül visszaélésszerű kritikának, a közlés nem tényeken, hanem kifejezetten a személyről alkotott véleményen alapul.

A diákoktól ellopott pénzekre vonatkozó közléssel kapcsolatosan sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt, hogy az a cikk címében szenvedő szerkezetben szerepel, ami kifejezetten arra utal, hogy egyelőre csak maga a cselekmény ismert, az elkövető nem. Sem a kifogásolt cím, sem a cikk szövege nem tartalmaz arra vonatkozó állítást, hogy a diákoktól a felperes lopta volna el a munkabérüket és erre a következtetésre a cikk címének önálló nyelvtani értelmezésével sem lehet jutni. Szövegkörnyezetben, szövegösszefüggésben történő vizsgálat eredményeként megállapítható, hogy az írás kifejezzen utal arra is, hogy a felperes és társai ellen bünszervezetben, üzletszerűen elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és más cselekmények miatt folyik eljárás, valamint tartalmazza az arra vonatkozó közlést is, hogy a gyanú szerint mekkora kár keletkezett. Így az átlagolvasó nem vonhat le olyan következtetést, mely szerint a felperes büntetőjogi felelősségének a végleges megállapítására került volna sor.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú határozat helybenhagyására irányult.

A felperes fellebbezése nem alapos, az alperes fellebbezése részben alapos.

A jogvitában irányadó jogszabályi rendelkezéseket az elsőfokú bíróság teljeskörűen ismertette, azokra a másodfokú bíróság csupán visszautal.

A zugügyvéd kifejezés használatával kapcsolatosan a Fővárosi Ítéltábla álláspontja az, hogy a zugügyvéd, zugügyvédkedés és a zugírászat - amely utóbbi büntetőjogi kategória - nem szinonim fogalmak. A zugügyvéd az átlagolvasó értelmezésében a szó köznapi jelentésének megfelelően apró-cseprő ügyekkel, akár igazságtalan ügyek védelmével foglalkozó ügyvédet jelent. Nem zugírászattal vádolta az írás címe a felperest, hanem a nevéhez illesztett jelző használatával lekicsinylően minősítette ügyvédi ténykedését. Mindez kétségtelenül negatív értékítéletet hordoz, ugyanakkor a közlés olyan vélemény, amelynek tekintetében nincs helye sajtó-helyreigazításnak. Miután nem bűncselekmény elkövetését állítja az alperesi szóhasználat, nincs jelentősége annak sem, hogy nem az ügyvédi tevékenysége okán folyik a felperes ellen a büntetőeljárás. Az ügyvédként praktizáló felperes tevékenységét érintően formált a cikkíró egy olyan értékítéletet, amelynek a valóságalapját adott esetben nem lehetséges alátámasztani, hiszen egyértelműen szubjektív megítélés kérdése az, hogy egy jogi képviselő jelentős vagy jelentéktelen, igazságos vagy igazságtalan ügyek vitelét látja-e el.

A diákoktól ellopott pénzekre vonatkozó közlést érintően a Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy ezen sérelmezett közléssel az alperes bűncselekmény elkövetését állította, mégpedig a felperesre vonatkoztatva. E körben a felperes személyét érintően helytálló megállapítást tett az elsőfokú határozat indokolása. Osztotta a másodfokú bíróság a felperes azon hivatkozását, hogy a cikkhez

illusztrációként közölt fényképfelvételek szintén a felperes személyének érintettségét erősítik az olvasóban.

A cikk végén nem vitásan rögzítésre került az, hogy **felperes neve ...** önkormányzati képviselő és társai ellen üzletszerűen elkövetett, különösen nagy vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt folyik eljárás. Nem utal azonban ez a közlés arra, hogy lopás vagy a diákok megkárosítása miatt is folyamatban lenne büntetőeljárás, csupán a költségvetési csalás okán indult eljárásra vonatkozóan tájékoztat. Ekként nem felel meg annak a követelménynek, hogy a címben leírtakhoz képest az átlagolvasó számára világossá tegye azt, miszerint nem egy jogerősen megállapított bűncselekménnyel, károkozással kapcsolatos közlésről van szó.

A harmadikként kifogásolt közlés vonatkozásában, „az ellopott pénzekből” rész tekintetében az elrendelt helyreigazítással a sérelem orvoslásra került. „Az ... és a ... kampányát akarták finanszírozni” közlés a másodfokú bíróság megítélése szerint a felperes és a pártszervezetek között feltárt összefüggések alapján levont okszerű következtetés.

Minderre figyelemmel az elsőfokú bíróság határozatának részbeni megváltoztatására a Pp. 253. § (2) bekezdése szerint került sor.

A másodfokú döntés eredményeként a pernyertesség-pervesztesség aránya megváltozott. A Fővárosi Ítéltábla azt mérlegeléssel 1/3-2/3-ad arányban állapította meg, a felperesre nézve terhesebben. Ezért ezen arálynak megfelelően, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 1. § (1) bekezdése, 3. § (3) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg az ügyvédi munkadíj mértékét. Az általános forgalmi adó összegét a díj összegén, mint adóalapon felül a 4/A. § (1) bekezdése alapján számította fel. Ugyanezen arányban kötelesek a peres felek viselni a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán állam által előlegezett 36.000 forint összegű kereseti és 48.000 forint összegű fellebbezési illetéket, a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján. Az illeték fizetésére vonatkozó rendelkezés a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2018. május 15.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke - előadó bíró

Dr. Kovács Éva s.k.
bíró

bíró

Dr. Buglyó Gabriella s.k.

A kiadmány hitelül:
tisztviselő